

Օ. ԵԳԱՆՅԱՆ, Ս. ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ

ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ՀԱՅԵՐԵՆ ԶԵՌԱԳՐԵՐԻ ԱՃՐ
1956—1959 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻՆ

Հայկական ՍՍՌ Մինիստրների Սովետին առընթեր Հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ «Մատենադարանի» հայերեն (այդ թվում և հայատառ այլալեզու) ձեռագրերի ֆոնդը վերջին շորս տարվա ընթացքում՝ 1956 թվականի հունվարի 1-ից առ 1960 թվականի հունվարի 1-ը հարստացել է 290 նոր ձեռագրերով*։ Այդ ձեռագրերի մեծ մասը գնվել կամ նվեր է ստացվել Սովետական Հայաստանի տարբեր բաղաձայնների և գյուղերի բնակիչներից, ինչպես նաև եղբայրական Վրաստանի, Ադրբեջանի և Ուկրաինայի բաղաձայններից։ Մի քանի տասնյակ հայերեն ձեռագիր Մատենադարանին է հանձնվել Լենինգրադի Պետական էրմիտաժից և Աստրախանի Պետական արխիվից։ Արժեքավոր ձեռագրեր են նվիրել հանդուցյալ ակադեմիկոս Հ. Մանանդյանի, մեծանուն գրող Դ. Դեմիրճյանի, ազգագրագետ և մանկավարժ Ս. Լիսիցյանի հարազատները։

Նոր ձեռագրերի զգալի մասը ստացվել է արտասահմանից՝ Արաբական Միացյալ Ռեպուբլիկայից, Իրանից, Թուրքիայից, Ֆրանսիայից, Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներից և այլ երկրներից։ Պոլսահայ բանասեր Թորոս Աղատյանի կտակի համաձայն Մատենադարանը, ՀՍՍՌ Գիտությունների ակադեմիայի Գրական թանգարանի միջոցով, ստացել է ձեռագրերի չափազանց արժեքավոր հավաքածու (54 ձեռագիր մատյան)։ Կտակի համաձայն Մատենադարան են ներմուծվել նաև Գևորգ արքեպիսկոպոս Արսւնյանին (Կ. Պոլիս) պատկանող ձեռագրերը (16 մատյան)։ Փարիզից ստացվել են հայտնի բանասեր և գրականագետ Արշակ Զոսմանյանի գրադարանում հավաքված հին գրչագրերը (7 մատյան)։ Մատենադարանին ձեռագրեր են նվիրաբերել հայկապահակ հայրենասեր Հովսեփ Դեղեյանը, որն անձնվիրաբար հավաքում է հին գրչագիր մատյաններ և պարբերաբար ուղարկում Հայաստան, թեհրանաբնակ Արուհի Անանյանը, Ալան Ենգոյանը (Սան-Ֆրանցիսկո, ԱՄՆ), Ստեփան Այվազյանը (Տուրսոն, ԱՄՆ) և ուրիշներ, որոնց, օգտվելով առիթից, հայտնում ենք Մատենադարանի ղեկավարություն և ողջ գիտական կոլեկտիվի խորին շնորհակալությունը։

Ստորև տալիս ենք վերջին շորս տարվա ընթացքում Մատենադարանի հայկական ֆոնդը ներմուծված ձեռագրերի համառոտ նկարագրությունը։

* Մատենադարանի «Բանքերի» 3-րդ հատորում նկարագրված են 1955 թ. ընթացքում ստացված ձեռագրերը ըստ հերթական համարների՝ № 9534-ից մինչև № 9567-ը (տե՛ս Կ. Յուզբաշյան, Պետական Մատենադարանի հայերեն ձեռագրերի հավաքածուի աճը 1955 թվականին, «Բանքեր Մատենադարանի», № 3, 1956, Երևան, էջ 231—237)։

1. №. 9568* Ժողովածու, թուղթ, 36 թերթ, նոտր, 1749 թ.: Բովանդակութիւն.— ա) Մեծ քաղաքն Հոռմ, որ է յարեմուտս ի Ֆոանկըս... բ) Դու քրիստոնեայ ես: գ) Պատմութիւն սրբուն Ազադրոնի ասացեալն է: դ) Երանելոյն Հիպոդիտայ եպիսկոպոսի ասացեալ վասն կատարածի աշխարհս... ե) [Յիշատակագրութիւնք Յովհաննէս դի Ստեփան Ֆոանգուովի 1785—1831 թթ.]:
2. №. 9569 Խորհրդատեար, թուղթ, 27 թերթ, նոտր, 1690 թ., վենետիկ:
3. №. 9570 Մաշտոց, թուղթ, 245 էջ, բոլորագիր և նոտր, գրիչ՝ Յովհան դպիր, 1837 թ., Կ. Պոլիս:
4. №. 9571 Ժամագիրք, թուղթ, 167 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Արիստակէս Կիրակոսեան, 1770 թ., Ի Բենկալայ, ի գեղաքաղաքն Սէիպազար:
5. №. 9572 Զամրոսը. ամածնայ եկեղեցւոյն հայոց Աստրախանայ, թուղթ, 107 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յովսէփ Արզութեան և այլք, 1778 թ., Աստրախան:
6. №. 9573 Ժամագիրք, թուղթ, 400 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Յովսէփ Միսայէլեան — Զալալեան, 1873, յԱշտարխան:
7. №. 9574 Քերականութիւն Սիմէոնի Զուղայեցւոյ, թուղթ, 183 էջ, նոտր, ԺԸ դար:
8. №. 9575 Սաղմոսարան, թուղթ, 174 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Ներսէս երեց, ՌԿԹ (1620 թ.), Կաֆա, առ ոտն սրբոյն Գէորգայ:
9. №. 9576 Աղօթագիրք, թուղթ, 120 թերթ, բոլորագիր և նոտր, գրիչ՝ Ղազար որդի Ալավերդի, 1752, Մոսկով:
10. №. 9577 Մաշտոց, թուղթ, 153 թերթ, բոլորագիր և նոտր, գրիչ՝ Յակոբ, ԺԷ դար:
11. №. 9578 Աւետարան, մագաղաթ և թուղթ, 235 թերթ, բոլորագիր, ԺԷ դար:
12. №. 9579 Կ. Սաֆարեան, գիրք որ կոչի բանալի գիտութեան, 1788 թ. ի Սանկտ Պետերբուրգ, 285 էջ: (Սույն տպագիր բառարանի վրա Հովհաննէս քհն. Ավետիսյան-Պապովյանցը 1854 թ. կատարել է բազմաթիւ արժեքավոր լրացումներ):
13. №. 9580 Աւետարան, մագաղաթ, 258 թերթ, բոլորագիր, ԺԷ դար:
14. №. 9581 Քաղուածք աւետարանաց, թուղթ, 138 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յովհան քհն. Գէորգեան-Խալաֆեանց, 1855 թ., էջմիածին:
15. №. 9582 Ժողովածու (հատվածներ Աստվածաշնչից), մագաղաթ և թուղթ, 328 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Պարսամ երեց, ՌՃԺ (1661 թ.) ի գիւղն Վերին Գետ: Գնված է:
16. №. 9583 Բժշկարան (հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 251 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Նիկողայոս, ՌՄԻԱ (1772 թ.): Գնված է:
17. №. 9584** Աւետարան, թուղթ, 287 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Պաւղոս

* №№ 9568—9581 ձեռագրերը նվեր են ստացված Աստրախանի Պետ. արխիվից:

** № № 9584—9596, 9598—9600 ձեռագրերը պատկանել են Կ. Պոլսի պատրիարքական տեղապահ Գևորգ արք. Արսլանյանին, որի կտակի համաձայն ստացվել են 1956 թ. ապրիլի 4-ին:

- Եսկիսկոպոս, ծաղկող՝ գրիչը, ՌՆԵ (1586 թ.), Ի յերկիրն Մելտենոյ, Ի գեաւոյն Ի Մաւշալկան:
18. №. 9585 Յայսմաւուրֆ, թուղթ, 290 թերթ, բոլորագիր, ԺԶ դար:
19. №. 9586 Խորին Գրիգորի աշակերտի Յոհանն Որոտնեցոյ Լուծումն համառոտ դժուարիմաց բանից Ի գիրս գրչութեան Առիստակիսէ հոետորէ, թուղթ, 28 թերթ, նոտր, ԺԷ դար:
20. №. 9587 Տաղարան, թուղթ, 85 թերթ, նոտր, ԺԸ դար:
21. №. 9588 Գիրք հարցմանց Գրիգորի Տաթևացոյ, թուղթ, 154 թերթ, նոտր, ԺԷ դար:
22. №. 9589 Գանձարան, թուղթ, 65 թերթ, բոլորագիր, ԺԶ դար:
23. №. 9590 Աւետարան, թուղթ, 276 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Մանուկ, ՌՃԽԳ (1694 թ.), Մարաշ:
24. №. 9591 Սաղմոսարան, թուղթ, 218 թերթ, նոտր, ՌՃԼ (1681 թ.):
25. №. 9592 Կիսրիանոս (ախթարք), թուղթ, 90 թերթ, նոտր, 1739-ից առաջ:
26. №. 9593 Ծառֆ սրբոյն Գրիգորի Աստուածաբանի, թուղթ, 226 էջ, շղագիր, գրիչ՝ Յովհաննէս Տէր-Կարապետեան-Տերոյենց, ԺԹ դար:
27. №. 9594 Աստուածաբանութիւն... Յովհաննէս Պրուսացոյ Տէր-Կարապետեան Տերոյենց, թուղթ, 497 էջ, շղագիր, գրիչ՝ Յովհաննէս Տերոյենց, 1869 թ.:
28. №. 9595 Աւետարան, թուղթ, 185 թերթ, բոլորագիր, ԺԵ դար:
29. №. 9596 Մասն քաղաքացոյց, թուղթ, 12 թերթ, նոտր, ԺԷ—ԺԸ դդ.
30. №. 9597 Տաղարան, թուղթ, 260 թերթ, նոտր, ԺԸ դար, Կ. Պոլիս: Գընված է:
31. №. 9598 Ժողովածու, թուղթ, 243 թերթ, նոտր, 1674-ից առաջ:
Բովանդակութիւն.— ա) Ժամանակագրութիւն Միքայէլ Ասորւոյ: բ) Գիրք հարցմանց Գրիգորի Տաթևացոյ: գ) «Ի մոլութենէ Մանիքոսի, որ եղ Բ սկզբունս...»: դ) Երանելոյն Աթանասի արքեպիսկոպոսի Աղէքսանդրացոյ հարցմունք վայելուչը: ե) Մխիթար քահանայի Սկեռացոյ Պատասխանիք յաղագս հոմապատութեան երկոտասան առաքելոցն... զ) Հարցումն Աշոտա Սմբատայ որդոյ հայոց թագաւորի և պատասխանք Եղնկա վարդապետին: է) «Աշխարհացոյց սկիզբն լինէ, Սուկաւէտ Արճիշոյ վերնն է...»: ը) Անանիայ Շիրակացոյ Կայսերք Հռոմայեցոյց և գործք նոցայ: Թ) Արուսայիդայ Յաղագս կազմութեան մարդոյն և գոյացութեան անդամոց մարմնոյն: ժ) Յովհաննէսի Երզնկացոյ Յաղագս երկնային շարժմանն: ժա) այլեայլը:
32. №. 9599 Գիրք գուշակութեանց, թուղթ, 404 էջ, նոտր, ԺԷ—ԺԸ դդ.:
33. №. 9600 Ժողովածու, թուղթ, 115 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Խիկար երեղ, ՌՃԽ (1691 թ.) և ՌՃԽԳ (1695 թ.):
Բովանդակութիւն.— ա) Քարոզք: բ) Տաղարան: գ) Խոստովանութիւն Ի սուրբ սրտէ ամենայն հաւատացելոց ասացեալ Գէորգա վարդապետին: դ) Վարք պատմութիւն Նիկողայոսի նոր նահատակին Քրիստոսի Պրուսացոյ:

34. №. 9601* Պատմություն Աղեխանդ Մակեդոնացու, թուղթ, 152 թերթ, նոտր, ժէ դար:
35. №. 9602 Անկնություն յայտնութեանն Յոհաննու արարեալ ի Պետրոսէ Աղամալեան, թուղթ, 90 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
36. №. 9603 Բաղումով մեկնություն սր. անտրանին Մատթեոսի Գրիգորի Տաքեացու, թուղթ, 190 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յարութիւն վարդապետ Երզնկացի, ՌՃՀէ (1728 թ.):
37. №. 9604 Ժողովածու, թուղթ, 102 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
Բովանդակություն. ա) Գրիգոր Կախկոպոսի Նիսեա Յաղագս մարդոյն բնութեան: ր) [Քարոզգիրք Սիմէոնի Երևանցու]:
38. №. 9605 Յաղագս կանոնաց քաւարանութեան, թուղթ, 53 թերթ, շղագիր, 1830 թ., Աստրախան (*):
39. №. 9606 Աւետարան, թուղթ, 296 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Վարդան Կախկոպոս, Ռէ (1558 թ.):
40. №. 9607 Քարոզ մեծի ուրաքին... [Արահամայ Կրեւացու], թուղթ, 12 թերթ, շղագիր, 1821 թ.:
41. №. 9608 Յուցակ գուշակութեանց Մարգար... Խօնենց Երևանցու, թուղթ, 243 էջ, նոտր, 1809-ից հետո:
42. №. 9609 Կանոնգիրք համառօտ, թուղթ, 71 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Քաղոս քհ. Նաստուրեան, 1851-ից առաջ, Պօթիշան:
43. №. 9610 Գումարումն վկայութեանց ի սուրբ գրոց առ ի վերա իւրաքանչիւր նիւրոց քարոզից, թուղթ, 161 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
44. №. 9611 Աւետարան, թուղթ, 262 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար:
45. №. 9612 Աւետարան, թուղթ, 321 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար:
46. №. 9613 Ոսկեփորիկ, թուղթ, 98 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստ. Սերերրակեանց, 1864 թ., Աստրախան (*):
47. №. 9614 Ճառ տնօրէնութեան կենարարին մերոյ աստուծոյ, թուղթ, 273 էջ, շղագիր, ժԸ դար:
48. №. 9615 Համառօտութիւն Պատմութեան հայոց (Ստ. Սերերրակեանցի), թուղթ, 93 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստ. Սերերրակեանց, ժԹ դար:
49. №. 9616 Քերականութեան համառօտութիւնը (Ստ. Սերերրակեանցի), թուղթ, 8 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստ. Սերերրակեանց, 1864 թ., Աստրախան:
50. №. 9617 Նկեղեցական պատմութիւն (Ստ. Սերերրակեանցի), թուղթ, 32 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստ. Սերերրակեանց, 1866 կամ 1869 թ., Աստրախան:
51. №. 91618 Նկեղեցական Պատմութիւն (Ստ. Սերերրակեանցի), թուղթ, 51 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստ. Սերերրակեանց, 1870 թ., Աստրախան:
52. №. 9619 Նբարան, թուղթ, շղագիր, ժԹ դար:
53. №. 9620 Ռուս-հայերէն բառարան (Յարութիւն Պոպովի), թուղթ, 58 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Յարութիւն Պոպով, ժԹ:

* №№ 9601—9654 և № 9657 ձեռագրերը ստացված են Երևանի Ալ. Մյասնիկյանի անվան հանրային գրադարանից:

54. №. 9621 Տեղեկութիւնք Չոռնամորայ բնակելոց յայս կոյս գետոյ...
Յովհ. Մողղակեցոյ, թուղթ, շղագիր, 1844—1845 թթ., յեկա-
տերինոդար (°):
55. №. 9622 Ժողովածու, թուղթ, 847 էջ, շղագիր, գրիչ՝ Յովհաննէս Տերո-
յեանց, ԺԹ դար, Կ. Պօլիս (°):
Բովանդակութիւն.— Պատմութիւն Ներսիսի Լամբրոնացոյ
և այլ աստվածաբանական նյութեր:
56. №. 9623 Երգարան երգեալ ի Պետրոս վարդապետէ Նախիջևանցոյ
Բերդումեանց, թուղթ, 62 էջ, նոտր, ԺԹ դար:
57. №. 9624 Քարոզգիրք, թուղթ, 158 թերթ, բոլորագիր, ԺԷ դար:
58. №. 9625 Աղբիւր բացեալ (Պետրոս Աղամալեան), թուղթ, 102 թերթ,
ԺԹ դար:
59. №. 9626 Պատմութիւն հայոց Յովհ. Դրասխանակերտցոյ, թուղթ, 365
էջ, նոտր, գրիչ՝ Տիրացու Բարսեղ, 1830 թ.:
60. №. 9627 Յաղագս բուսաբանութեան, թուղթ, 16 թերթ, նոտր, ԺԹ դար:
61. №. 9628 Համահաւաքումն բառից, թուղթ, 363 էջ, շղագիր, ԺԹ դար:
62. №. 9629 Աւետարան (հայատառ թուրքերէն), թուղթ, 322 էջ, նոտր,
ԺԷ դար:
63. №. 9630 Միսարան, թուղթ, 174 թերթ (95 ա—128 բ տպագիր խորհրդ-
դատետր), նոտր, 1750 թ. և ԺԹ դար:
64. №. 9631 Պատմութիւն Աղեփսանդր Մակեդոնացոյ, թուղթ, 112 թերթ
նոտր, ԺԷ դար:
65. №. 9632 Սիմէոնի Մագիստրոսի Սեբեան Անտիոքացոյ Յաղագս զօ-
րութեան կրեկեաց, թուղթ, 152 էջ, նոտր, գրիչ՝ Մելքոն քա-
հանայ, 1831 թ., Կ. Պօլիս:
66. №. 9633 Գիրք կոչեցեալ Միսարան, թուղթ, 254 թերթ (85—123 տպա-
գիր խորհրդատետր), նոտր, գրիչ՝ Երեմիա վրդ. Տէր-Տիմո-
թեոսեան 1808 թ., ի գիւղն յԱրծաթի:
67. №. 9634 Ժողովածու, թուղթ, 217 թերթ, նոտր, 1733 թ., վեներտիկ:
Բովանդակութիւն.— ա) Համառօտ ճարտասանութիւն Մխի-
թարայ Սեբաստացոյ: բ) Տրամաբանութիւն Բարդուղիմեայ
Եպիսկոպոսի: գ) Գրիգորի Տաթևացոյ համառօտ տեսութիւն
ի գիրս Պորփիրի:
68. №. 9635 Ժողովածու, թուղթ, 101 թերթ, նոտր և շղագիր, գրիչ՝ Յակոբ
Ղզլարեցի, 1848—1855 թթ., Լիմ:
Բովանդակութիւն.— ա) Քարոզի բնաբանք: բ) Խորհրդաւոր
պատմութեանց բովանդակութիւնք: գ) Յանկ իմն նոր յաս-
տուածաշունչ սուրբ գրոց: դ) Երգ զանազան տերունական
ասացեալ ումեմն ի դպրէ:
69. №. 9636 Պարզատումար, թուղթ, 23 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Գրիգոր, ԺԷ դար:
70. №. 9637 Վարձ Զիլումէնայ կուսին, թուղթ, 58 թերթ, նոտր, 1835 թ.,
Ախալցխա:
71. №. 9638 Տաղարան (Ն. Շնորհալի, Առաքել վարդապետ, Հակոբ վար-
դապետ Կ. Պոլսեցի), թուղթ, 27 թերթ, նոտր, ԺԷ դար:
72. №. 9639 Մաշտոց, թուղթ, 131 թերթ, բոլորագիր և նոտր, գրիչ՝ Շամ-
լու, ՌՃԺԳ (1664 թ.), ի թաղն Տաշմետի վանքն:

73. №. 9640 Շարակնոց, թուղթ, 311 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Սահակ արեղայ, 1626 թ.:
74. №. 9641 Աղօթագիրք-Պատարագամատոյց, թուղթ, 88 թերթ, բոլորագիր ժէ դար:
75. №. 9642 Շարակնոց, թուղթ, 166 թերթ, բոլորագիր, ՌՂԹ (1643 թ.) Ախալգոր:
76. №. 9643 Խուր Բնտոն Պատուացիներն պատմութիւնի (Հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 118 էջ, նոտր, 1807 թ.:
77. №. 9644 Քարոզ և նաո՛ւ Մինասայ Վաղարշակեւոցոյ, թուղթ, 857 էջ, նոտր, գրիչ՝ Գէորգ Եպիսկոպոս, 1799—1800 թթ., Կոստանդնուպօլիս:
78. №. 9645 Աւետարան, թուղթ, 204 թերթ, բոլորագիր, ՉԽԹ (1300 թ.), Վարազայ վանք:
79. №. 9646 Հանրագիտարան, թուղթ, 415 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ մասամբ Տէր Մինաս Բայազետցի, ժԸ դար:
80. №. 9647 Օրագրութիւն Յովսէփ արեւպ. Արղութեանի, թուղթ, 37 թերթ, նոտր և շղագիր, գրիչ՝ Յովսէփ Արղութեան և այլք, 1778—1794 թթ., Մոսկվա-Պետերբուրգ, նոր-Նախիջևան և այլուր:
81. №. 9648 Ժողովածու, թուղթ, 156 էջ, նոտր, ժԸ դար:
Բովանդակութիւն.— ա) Ժամանակագրութիւն Պետրոս դի Սարգիս Գիլանէցոյ: բ) Յաղագս պատմութեանցն Պերսիո երկրին սկսեալ Շահ Սուլթան Հուսէյնիցն մինչև ցայսօր: գ) Բացատրութիւն անցիցն անցելոց ի մէջ Շահ Նադիրա և աւագ որդոյ նորին... Թարգմանեցեալ... Յարութիւն Դաւթ-նիւ Զուղայեցոյ: դ) Դէլօրիերի Առարկութիւն առ... Պիոս Զ.:
82. №. 9649 Աւետարան, մագաղաթ, 330 թերթ, միջին մետրոպլան, գրիչ՝ Իգնատիոս, ծաղկող՝ գրիչը, ժԳ դար:
83. №. 9650 Աւետարան Յովհաննու, մագաղաթ, 60 թերթ, միջին մետրոպլան, ժԱ դար:
84. №. 9651 Մատթեոս Զուղայեցոյ Մեկնութիւնք Աւետարանացն Ղուկասու և Յովհաննու, թուղթ, 176 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Զաքարիա զսիր Նիկոմիդացի, ՌՃԻԶ (1677 թ.), Երուսաղեմ:
85. №. 9652 Գիրք սրբոյն Դիոնէսիոսի Արիսպագացոյ, թուղթ, 329 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յովհաննէս, ՌՄԻԵ (1776 թ.), Կարին:
86. №. 9653 Մեկնութիւն ընթերցուածոց, թուղթ, 56 թերթ, նոտր, ժԹ դար:
87. №. 9654 Հաւաքումն մեկնութեանց առասպելեացն, թուղթ, 102 էջ, շղագիր, գրիչ՝ Եղիազար քհ. Տիւղեան, ժԹ դար:
88. №. 9655 Աւետարան, մագաղաթ, 151 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յովհաննէս Եղեղիացի, ծաղկող՝ գրիչը, ՌԿԷ (1618 թ.), ի գիւղաքաղաքս Եաղլով: Գնված է:
89. №. 9656 Ժողովածու, թուղթ, 94 թերթ, նոտր, ՌՃԽԴ (1695 թ.) ի Զմիռնի քաղաք:
Բովանդակութիւն.— ա) [Պատմութիւն կիրակէի]: բ) Վասն Գալստեանն Քրիստոսի յԵրուսաղեմ: գ) Պատմութիւն և կտակ շարշարանացն Քրիստոսի: դ) Վասն քահանայի միոյ [Եղիա-

- յի]... թէ որպէս դիմադարձեալ ի հետ մօլանօն և շէխէրուն:
Գնված է:
90. №. 9657 Աղբիւր բացեալ (Պետրոս Աղամալյանի), թուղթ, 110 թերթ,
նոտր, ժԸ դար:
91. №. 9658 Աւետարան, թուղթ, 324 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Առաքել
Էրէց, ՌՃԻԹ (1680 թ.), վան: Գնված է:
92. №. 9659 Աւետարան, թուղթ, 248 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ [Օհաննէս
դուր, ԶՂ (1451 թ.), Տարօն]: Գնված է:
93. №. 9660 Աւետարան, թուղթ, 7 թերթ, բոլորագիր, ծաղկող՝ Պարսամ:
ԺԵ—ԺԶ դդ.: Գնված է:
94. №. 9661 Բանֆ չափաւ ներսէսի Շնորհալոյ և Աղօթագիրք, թուղթ, 309
թերթ, նոտր, գրիչ՝ Կիրակոս Զմբնչկայծակցի, 1630—1631
թթ., նրուսաղէմ: Գնված է:
95. №. 9662 Բժշկարան և ամսացոյց ամենայն եղանակաց, թուղթ, 67
թերթ, նոտր, ժԸ դար: Նվեր է ստացված հալեպարեանկ Հով-
սեփ Տետեյանից:
96. №. 9663 Նոնոսի Մեկնութիւն առասպելեացն, թուղթ, 112 էջ, ժԹ դար:
Նվեր է ստացված ԱՄՆ-ի Տուկսոն քաղաքի բնակիչ Ստեփան
Այվազյանից:
97. №. 9664 Տաղարան, թուղթ, 48 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Արսեն Բագրատու-
նի, 1830 թ. վեհերիկ: Նվեր է ստացված ԱՄՆ-ի Տուքսոն քա-
ղաքի բնակիչ Ստեփան Այվազյանից:
98. №. 9665 Բժշկարան, թուղթ, 95 թերթ, նոտր, և շղագիր, ժԸ—ԺԹ դդ.:
Գնված է:
99. №. 9666 Քարոզգիրք Գեորգ Եպս. Զմիտնացոյ, թուղթ, 348 թերթ,
նոտր, գրիչ՝ Նրեմիա վարդապետ, 1857 թ., նրուսաղէմ: Գն-
ված է:
100. №. 9667 Մաշտոց, թուղթ, 123 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Գնված է:
101. №. 9668 Աւետարան, մագաղաթ, 265 թերթ, բոլորագիր, ժԷ դար:
Գնված է:
102. №. 9669 Աստուածամանութիւն (Պետրոս Աղամալյան), թուղթ, 115
թերթ, նոտր, 1763 թ.: Գնված է:
103. №. 9670 Մաշտոց, թուղթ, 203 թերթ, բոլորագիր, գրիչ Մարտիրոս,
ՌՃԺԳ (1664 թ.), ի գիւղն որ Դաշտ կոչի: Գնված է:
104. №. 9671* Մաշտոց, թուղթ, 284 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Առաքել արե-
ղայ, ԶԼ (1481 թ.), Աւար վանք:
105. №. 9672 Գանձարան, թուղթ, 180 թերթ, բոլորագիր ժԵ—ԺԶ դդ.:
106. №. 9673 Տաղարան, թուղթ, 79 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
107. №. 9674 Բժշկական դեղագրեր, թուղթ, 37 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
108. №. 9675 Աշուղ Ղարիպ (հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 16 թերթ, շղա-
գիր, ժԹ դար:
109. №. 9676 Տրամաբանութիւն, թուղթ, 12 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
110. №. 9677 Տիւր արհեստից ներկել գոյնս ինչ (հայատառ թուրքերեն),

* №№ 9671—9677 ձեռագրերը պատկանել են Արշակ Զոպանյանին:

- թուղթ, 22 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ալեքսան և Յոհաննէս Զօպանեաններ, ժԹ դար:
111. №. 9678 Ժողովածոյ, թուղթ, 124 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յովասափ քահանայ, ՌԶԹ (1640 թ.), ի գիւղաքաղաքն Հզու: Նվեր է ստացված Զ. Ն. Ումիկովի ժառանգներից:
- Բովանդակություն.— ա) Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից ներսիսի Շնորհալույ (Թ. Մեծօփեցու խմբագրութիւն): բ) Հոգևոր երգք ներսիսի Շնորհալույ: գ) Պարզատումար:
112. №. 9679 Սաղմոսաւան, մագաղաթ և թուղթ, 218 թերթ, բոլորագիր, ԺԶ—ԺԷ դդ.: Գնված է:
113. №. 9680 Շարակնոց, թուղթ, 257 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յովհան, ԺԵ—ԺԶ դդ.: Գնված է:
114. №. 9681 Հանապարհորդութիւն (Ս. Զալալյանի «Հանապարհորդութիւն ի մեծն Հայաստան» աշխատութիւն մի մասի սկզբութիւնը), թուղթ, 170 թերթ, շղագիր, 1858-ից առաջ: Գնված է:
115. №. 9682 Աւետարան, թուղթ, 308 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Կարապետ որդի Թումայի, ՌԺԵ (1566 թ.): Գնված է:
116. №. 9683 Սաղմոսաւան, մագաղաթ, 254 թերթ, բոլորագիր, ԺԷ դար: Գնված է:
117. №. 9684 Մաշտոց, մագաղաթ, 164 թերթ, բոլորագիր, ՌՃԺ (1661 թ.) Գնված է:
118. №. 9685 Ժողովածու, թուղթ, 275 թերթ, նոտր, գրիչ Դաւիթ սարկաւագ և Կարապետ արեղայ, 1664 և 1736 թթ.: Բովանդակություն.— ա) Քարոզք: բ) Առակք: գ) Քերականութիւն Սիմէոնի Զուղայեցույ: դ) Տրամաբանութիւն Սիմէոնի Զուղայեցույ: Գնված է:
119. №. 9686 Ժողովածու, թուղթ, 20 թերթ, շղագիր, 1834 թ.: Թ վնաս... Ստաթէի:
- Բովանդակություն.— ա) Աղօթք: բ) Հոգևոր տաղք: գ) Դեղագիրք: դ) Վանլի դօլ Քեօշակ «Հէր սարահ. հէր սարահ պիւպիւլին սասի...»: Գնված է:
120. №. 9687 Աղօթագիրք (տպագիր գրքի մեջ), թուղթ, 28 թերթ, նոտր, ԺԸ դար, գնված է:
121. №. 9688 Համառօտութիւն հայկական բերականութեան (Պ. վրդ. Ներսիսեան), թուղթ, 48 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Պողոս վրդ. Ներսիսյան, 1842 թ., Շուշի: Գնված է:
122. №. 9689 Ատեփաննոսի Դաշտեցոյ համառօտ բնօրումն վիճարանութեան, թուղթ, 350 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Յոհան Ղազարեան, 1791 թ., յԱխլցիսայ, որ է Սամցխէ: Գնված է:
123. №. 9690 Յաղագս վեցօրեայ զործոց արարչութեան Բարբուղիմեոս. Բոլոնացոյ, թուղթ, 110 թերթ, նոտր, ԺԸ դար: Գնված է:
124. №. 9691* Աւետարան, թուղթ, 276 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յակոբ Զուղայեցի, 1585, Կեղի:

* №№ 9691—9693 ձեռագրերը ստացված են Երևանի Պետական համալսարանից:

125. №. 9692 Հարցմանց գիրք Գրիգորի Տաթևացու, թուղթ, 78 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
126. №. 9693 Աւետարան, մագաղաթ, 288 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Մեսրոպ վրդ. ՌՃԺԱ (1662 թ.), ավարտված Բաղեշում:
127. №. 9694 Մաշտոց, թուղթ, 256 թերթ, բոլորագիր և նոտր, գրիչ՝ Զատիկ դպիր և Գրիգոր, 22 (1457 թ.) և Ռ22 (1637 թ.), Բալու և Կամէնից: Գնված է:
128. №. 9695* Համառոտ Լուծմունք գրոցն Պորփիրի Սիմէօնի Երևանցու, թուղթ, 40 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Էջմիածնեցի Յարութիւն որդի Մաղմանենց Կիրակոսի, 1742 թ., Իզմիր:
129. №. 9696 Ծիսարան և տաղի ձեռնարան օղլի Խարբերացու, թուղթ, 68 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յարութիւն քհ. Խոտրչըցի, 1802 թ. Պեյօղլու (Կ. Պօլիս):
130. №. 9697 Ժողովածոյ ավիմիական (հայերեն և հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 312 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Սարգիս, 1851—1878 թթ.:
131. №. 9698 Մեկնութիւն երգոց երգոյն Սողոմոնի ի Գրիգոր Բանանայէ, թուղթ, 158 թերթ, գրիչ՝ Հովակիմ, 1743 թ.:
132. №. 9699 Բառարան (Շահիատի), թուղթ, 123 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Տիրացու Դանիէլ նօտար, 1823 թ. Կ. Պօլիս:
133. №. 9700 Պատմութիւն Ֆարիզու և Վէնայի (հայատառ թուրքերեն, թրգմ. Ե. Քյոմուրճյանի), թուղթ, 59 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
134. №. 9701 Զեռնարկ տրամաբանութեան, թուղթ, 99 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Մինաս Պապիկեան, ժԹ դար:
135. №. 9702 Ժողովածու, թուղթ, 74 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Կարապետ վրդ. Շահնաղարեան, ժԹ դար:
Բովանդակութիւն.— ա) Մովսիսի Խորենացույն Յաղագս աշխարհագրութեան: բ) Աշխարհագրութիւն Վարդանայ: գ) Մանուէլ... Կիւմիշխանեցույ Պատմութիւն եղեւութեանց ընդ մէջ կաթողիկոսացն Դանիէլի և Դաւթի:
136. №. 9703 Պատմութիւն Պալատու եկեղեցույն Գրիգորի վարդապետի, թուղթ, 17 թերթ, նոտր ՌՄԽԲ (1793 թ.), Պալատ (Կ. Պօլիս):
137. №. 9704 Պատմութիւն յաղագս առնելոյն տանկաց զսուր Նիկողայոս եկեղեցին, թուղթ, 21 թերթ, նոտր, ՌՄԸԹ (1830 թ.):
138. №. 9705 Ժողովածու, թուղթ, 46 Թերթ, նոտր, 1833 թ. (°)
Բովանդակութիւն.— ա) Բառարան (թուրքերեն-հայերեն): բ) Գիրք պատմութեան Յովհաննէս... կաթողիկոսի: գ) Բարոյական վարք և խրատք... ասացեալ հնադոյն հեթանոս փիլիսոփայից աթենականաց: դ) Մանկութեան աւետարան:
139. №. 9706 Խորհրդատեար, թուղթ, 17 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Մինաս դպիր, ՌՃԿԹ (1720 թ.), Կեսարիայ:
140. №. 9707 Գիրք, որ կոչի ըռամալի, թուղթ, 71 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յարութիւն Միքայելեան, ՌՄԽԴ (1795 թ.), Վան:
141. №. 9708 Թամգիրք, թուղթ, 119 թերթ, նոտր, ժԹ դար:

* №. 9695—9716 և 9805—9836 ձեռագրերը պատկանել են պոլսահայ բանասեր հանգուցյալ Թորոս Ազատյանին: Ստացված են Հայկական ՍՍՄ Գրական թանգարանից:

142. №. 9709 Բժշկարան, թուղթ, 183 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Թորոս, ՌՃԺ (1661 թ.), ի գիւղն Ղանդալու:
143. №. 9710 Բժշկարան, թուղթ, 283 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Սարգիս, ԺԸ դար:
144. №. 9711 Բժշկարան, (հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 171 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Տիրացու Գէորգ, ՌՄԺԷ (1768 թ.) Կ. Պօլիս:
145. №. 9712 Ստոլտապի (աստղաբաշխություն), թուղթ, 197 թերթ, նոտր, ԺԸ դար:
146. №. 9713 Աստղաբաշխական աղիւսակ (հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 40 թերթ, նոտր, ԺԸ դար:
147. №. 9714 Ժողովածու ախարական աղօթից (հայերեն և հայատառ թուրքերեն), թուղթ, 124 թերթ, նոտր, ԺԹ դար:
148. №. 9715 Յայսմատուր, թուղթ, 571 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Գրիգոր քհն. Սերաստացի, ՌՂԹ (1630 թ.) ի մայրաքաղաքս Կէսարիա:
149. №. 9716 Յայսմատուր, թուղթ, 543 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յովսէփ երէց, ՌՃԼԹ (1683 թ.) ի մայրաքաղաքն Կեսարիայ, ի գեղաքաղաքս... յնդառայ...
150. №. 9717 Աւետարան, թուղթ, 285 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Ստեփանոս քհն., ծաղկող՝ Մարտիրոս, ՋԺԱ (1461 թ.): Գնված է:
151. №. 9718 Մեկնութիւն արարածոց վարդանայ վարդապետի, թուղթ, 282 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Սահակ սարկաւազ որդի Լուսիկի, ՌԹԹ (1610 թ.): Գնված է:
152. №. 9719 Աւետարան, թուղթ, 271 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Բօղոս սարկաւազ, ՌՃԼ (1681 թ.): Գնված է:
153. №. 9720 Աւետարան, թուղթ, 218 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Թոմա քհն., ՉԿԷ (1318 թ.), ընդ հովանեաւ սր. Գրիգորիս և սր. Սարգսիս: Գնված է:
154. №. 9721 Աւետարան, թուղթ, 236 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Բարդաղ գրչապետ, ՉԿԹ (1316 թ.), ի քաղաքիս յնդեգիս: Գնված է:
155. №. 9722 Աւետարան, մագաղաթ, 267 թերթ, բոլորագիր, ԺԷ դար: Գնված է:
156. №. 9723 Յովհաննէս Ռոտմեցոյ Լուծմունք պարապմանց գրոց Կիրդի հաւաքեալ երկասիրութեամբ Գրիգորի վարդապետի, թուղթ, 132 թերթ, բոլորագիր, ԺԶ, դար: Նվեր է ստացված Հ. Հ. Հովհաննիսյանից:
157. №. 9724 Խրատ խոստովանութեան սակս նորեկ բահանայից, թուղթ, 102 թերթ, շղագիր, ԺԹ դար: Գնված է:
158. №. 9725 Ժողովածու, (ա) Մեկնութիւն պատարագամատոյց աղօթից, բ) Խորհրդատետր), թուղթ, 245 թերթ, նոտր, գրիչ՝ ա) Նադարէթ դպիր, բ) Ղոնկիանոս քհն., 1839 և 1841 թթ. Ախալ-դիսա և Աղզուր: Նվեր է ստացված Մարիամ Դեմիրճյանից:
159. №. 9726 Քառոցգիրք Գրիգորի Տաքեացոյ, թուղթ, 79 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Տէր-Բաղդասար, ՌՃՂԹ (1745 թ.): Գնված է:
160. №. 9727 Բժշկարան, թուղթ, 173 թերթ, նոտր, 1724—1789 թթ. յԱրդրում: Գնված է:

161. №. 9728 Յովհաննու Ոսկերեանի [Մեկնութիւն] անտարանին Մատ-
րէոսի, թուղթ, 182 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Սիմէօն Տէր-Յովհան-
նիսեան, ժԹ դար, Սեան: Գնված է:
162. №. 9729 Կիրք աղօթից, որ կոչի Եփրեմ եռօրի, թուղթ, 110 թերթ, բո-
լորագիր, ՌՄԺԴ (1765 թ.): Գնված է:
163. №. 9730 Ի յայտնութեան տեառն ասացեալ Անանիա Շիրակացոյ,
թուղթ, 18 թերթ, շեղագիր, գրիչ՝ Մելքօն Զիլինկրեանց, ժԹ
դար, Ախալցխա: Գնված է:
164. №. 9731 Երզարան Ղուկիանոսի, թուղթ, 12 թերթ, շղագիր, գրիչ՝
Մելքօն Զիլինկրեանց, 1862 թ., Ախալցխա: Գնված է:
165. №. 9732 Երզարան Ղուկիանոսի, թուղթ, 24 թերթ, շղագիր, գրիչ՝
Մելքօն Զիլինկրեանց, 1862 թ., Ախալցխա: Գնված է:
166. №. 9733 Ժողովածու տաղից, թուղթ, 12 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Մելքօն
Զիլինկրեանց, 1860 թ.-ից հետո, Ախալցխա: Գնված է:
167. №. 9734 Ուրբաքագիրք, թուղթ, 99 թերթ, նոտր, 1807 թ., Կ. Պօլիս:
Գնված է:
168. №. 9735 Մեկնութիւն սրբոյ պատարագին Յովհաննու Արեւիշեցոյ,
թուղթ, 105 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Մելքօն Զիլինկրեանց, ժԹ
դար, Ախալցխա: Գնված է:
169. №. 9736 Ողբ Եղեսիոյ Ն. Շնորհալոյ, թուղթ, 62 թերթ, շղագիր, գրիչ՝
Մելքօն Զիլինկրեանց, 1852 թ., Ախալցխա: Գնված է:
170. №. 9737 Ժողովածու, թուղթ, 103 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յօհաննէս, ՌՄԼԳ
(1784 թ.), վան-վարագ: Նվեր է ստացված հալեպարեան
Հովսեփ Տեմեյանից:
Բովանդակութիւն.— ա) Գիրգը կոչեցեալ վէմ գայթակղու-
թեան: բ) վարդապետութիւն յաղագս սրբազան աթոռոյն
Հոռմայ:
171. №. 9738 Թուղթ տեառն Փիլիպոսի... առ պապն Իննոցէնսիոս, թուղթ,
7 թերթ, շղագիր, ժԹ դար: Նվեր է ստացված Արքուհի Լիսի-
ցյանից:
172. №. 9739 Քերականութիւն հայկազեան լեզուի, թուղթ, 31 թերթ, նոտր,
ժԹ դար: Գնված է:
173. №. 9740* Ժողովածու (քահանայապետական մատեան, պատարագա-
մատոյց, ծիսարան հոռմեական), թուղթ, 423 թերթ, նոտր,
ՌՃԽԶ (1696 թ.), ՌՃԽԶ (1697 թ.), ՌՃԿԲ (1713 թ.):
174. №. 9741 Շարակնոց, թուղթ, 289 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Միքաէլ երէց
Միքաէլէնց, ՃՌԻԹ (1680 թ.), Ի Լով:
175. №. 9742 Անտարան, թուղթ, 326 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Սիմոն
երէց, ՌԶ (1631 թ.), Ի մայրաքաղաքն Լօվ:
176. №. 9743 Պատարագատետր, թուղթ, 180 թերթ, (72ա—89բ՝ 1885 թ.
ապագրված պատարագատետր), նոտր, ժԹ դար:
177. №. 9744 Խորհրդատետր, թուղթ, 109 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Ստեփանոս
միքոյայեմիչ, ՌՃԶԱ (1732 թ.), Ի Քութեքու քղբն:

* №№ 9740—9749 ձեռագրերը ստացված են Լենինգրադի Պետական էրմիտաժից:

178. №. 9745 Մաշտոց (կաթողիկական), թուղթ, 38 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յ. Ա. արհիեպիսկոպոս լեհաց երկրի հայոց, 1724 թ., ի կէօպօլիս:
179. №. 9746 Պատարագամատոյց, թուղթ, 36 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
180. №. 9747 Աղօթագիրք (մի մասը լատինատառ հայերեն), թուղթ, 20 էջ, շղագիր, ժԹ դար:
181. №. 9748 Թուղթ քաջալերական առ ուղղափառս ի քաղաքն Նվդոկիայ, թուղթ, 92 թերթ, նոտր, ՌՃԾԲ (1703), ի կէօպօլիս:
182. №. 9749 Շառակնոց, թուղթ, 348 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Թորոս Սուրբասանց, ՉՂԳ (1344 թ.), Սուրբաթ:
183. №. 9750 Ուրբաքագիրք, թուղթ, 173 թերթ, բոլորագիր, ՌՃԾԸ (1709), վան: Գնված է:
184. №. 9751 Երազանան և տումար, թուղթ, 86 թերթ, նոտրագիր, ժԸ—ժԹ դդ.: Գնված է:
185. №. 9752 Ուրբաքագիրք, թուղթ, 94 թերթ, բոլորագիր, ժԷ դար: Գրնված է:
186. №. 9753 Ախքարք, թուղթ, 51 թերթ, նոտր, ժԸ—ժԹ դդ.: Գնված է:
187. №. 9754 Գրոցն գանձուց Կիւղի Աղէքսանդրացոյ, թուղթ, 26 թերթ, նոտր, ժԹ դար: Նվեր է ստացված հալիպարնակ Հովսեփ Տեռեյանից:
188. №. 9755 Քննական հետազօտական ի վերայ երկուց երկրայութեանց ի Սեդրոսեան Յովհաննէսէ, թուղթ, 68 թերթ, նոտր, 1803, ի Թաղն Լապտեր ի Կ. Պօլիս: Նվեր է ստացված հալիպարնակ Հովսեփ Տեռեյանից:
189. №. 9756 Աւետարան, թուղթ, 260 թերթ, բոլորագիր, ՉԿԲ (1313): Նվեր է ստացված Վահան վրդ. Գալամդարյանից:
190. №. 9757 Աւետարան, մագաղաթ, 337 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Մովսէս, ՌՃԶ (1657 թ.): Գնված է:
191. №. 9758 Գիրք արեւստականաց... որ է քիմիայ, թուղթ, 77 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Աւետիք վրդ. Բաղիշեցի, որ է Սալանաձորցի, 1814 թ.: Գնված է:
192. №. 9759 Աղաւետ, թուղթ, 155 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Կարապետ դպիր, ՌՄԾԲ—ՌՄԾԳ (1803—4 թթ.): Գնված է:
193. №. 9760 Արուեստարանութիւն (Ալքիմիա), թուղթ, 92 թերթ, նոտր և շղագիր, ժԸ—ժԹ դդ.: Գնված է:
194. №. 9761 Շառակնոց, թուղթ, 391 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Գնված է:
195. №. 9762 Ախքարք, թուղթ, 90 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Վարդան, ՌՃԿԸ (1729 թ.): Գնված է:
196. №. 9763 Ախքարք, թուղթ, 141 թերթ, նոտր, ժԸ—ժԹ դդ.: Գնված է:
197. №. 9764 Պատարագամատոյց, թուղթ, 200 թերթ, բոլորագիր, 1742 թ. կէօպօլիս: Գնված է:
198. №. 9765 Պատարագամատոյց, թուղթ, 96 թերթ, բոլորագիր, 1801 թ.: Գնված է:
199. №. 9766 Մաշտոց, թուղթ, 127 թերթ, նոտր, 1728 թ., կէօպօլիս: Գրնված է:

200. №. 9767 Մաշտոց, թուղթ, 94 թերթ, նոտր, ՌՂԵ (1646), Կամէնից: Գնված է:
201. №. 9768 Ժամագիրք — Պատարագամատոյց, թուղթ, 194 թերթ, ժԹ դար: Գնված է:
202. №. 9769 Կանոնագիրք, թուղթ, 211 թերթ, նոտր, ժէ դար: Նվեր է ստացված հաշիւարձակ Հովսէփ Տետեյանից:
203. №. 9770 Ժողովածու, թուղթ, 128 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Մկրտիչ մահ-տեսի Աղաճանեան-Իսահակեան, 1884 թ. Ելիզավետապոլ (Գանձակ):
Բովանդակություն.— ա) Կտակ մեծի ուրբաթուն: բ) Քարոզք: գ) Մեկնութիւն եկեղեցւոյ: դ) Համառօտ քերականութիւն: ե) Թուրքաց Ալաջադաղննան երգք: զ) Այլ և այլք: Գրն-ված է:
204. №. 9771 Պարզատումար, թուղթ, 77 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Տէր Մար-տիրոս Տէր-Նահապետեան Իլիճեցի, ՌՄՀԵ (1826 թ.), Սածիլ (Ախալցխա): Բերված է Սածիլ գյուղի Ս. Սարգիս ուխտա-վայրից:
205. №. 9772 Ախրաբ, թուղթ, 65 թերթ, շղագիր, ժԹ դար: Գնված է:
206. №. 9773 Աւետարան, մագաղաթ, 302 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Գնված է:
207. №. 9774 Մաշտոց, թուղթ, 216 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Նվեր է ստացված Վերին Արտաշատ գյուղի բնակիչ Վաչե Հմայակի Սաֆարյանից:
208. №. 9775 Ախրաբ, թուղթ, 83 թերթ, բոլորագիր: Գնված է:
209. №. 9776 Բազմաբան, բացատրական, թուղթ, 290 թերթ, նոտր, 1701 թ.: Գնված է:
210. №. 9777 Ժողովածու (մեծ մասը Ն. Շնորհալի), թուղթ, 360 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ որդի Կիրակոս քահանայի, ՌՂԹ (1650 թ.), լերկիրս Երընջակոյ, ի գեղս Շօռթու: Գնված է:
211. №. 9778 Կրօնագիտութիւն, թուղթ, 64 թերթ, շղագիր, 1851 թ.: Գրն-ված է:
212. №. 9779 Հեփիմարան, թուղթ, 21 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ղևոնդ քհ. Տէր-Սարգսեան, 1914-ից առաջ, Թիֆլիս: Գնված է:
213. №. 9780 Շարակնոց, թուղթ, 379 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Վարդոս, ժԶ դար: Նվեր է ստացված թեհրանաբնակ տիկին Սրբուհի Անանյանից:
214. №. 9781 Շարակնոց, թուղթ, 321 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Նվեր է ստացված թեհրանաբնակ տիկին Սրբուհի Անանյանից:
215. №. 9782* Էկլէսիաստիկոս-Մեկնութիւն բարոյական փիլիսոփայութե-ան... (Հակոբ Նալյանի), թուղթ, շղագիր, 107 թերթ, գրիչ՝ Գրիգոր վարդապետ Կարնեցի, ՌՄՀԵ (1836 թ.), Կարին:
216. №. 9783 Քարոզ տարեկան (Պետրոս Աղամալյան), թուղթ, 22 թերթ, շղագիր, ժԹ դար, Կարին:

* №№ 9782—9785 ձեռագրերը ստացված են Հայկ. ՍՍՌ ԳԱ Գրականութեան ինստիտուտից:

217. №. 9784 Մեկնութիւն յայտնութեան Յովնաննու (Պետրոս Աղամալյան) թուղթ, 48 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
218. №. 9785 Ժողովածու, թուղթ, 62 թերթ, նոտր և շղագիր, գրիչ՝ Գրիգոր վարդապետ Կարնեցի, 1842-ից առաջ, Կարին:
- Բովանդակություն.— ա) Քարոզք: բ) Մահ Աղեքսանդր թագաւորի: գ) Աստղարաշխութիւն: դ) Մեկնութիւն դատատրաց և թագաւորաց: ե) Դեղատոմսք: զ) Աղամ-Աղբար. «Ակոռու կործանումք»: է) Տապանագիրք:
219. №. 9786 Տաճար քննայեաց սր. Ածաճանի, որ ի Հայաստան վասպու-
րական, թուղթ, բոլորագիր, ՌՅԽ (1891): Այլ. Մյասնիկյանի
անվան գրադարանից:
220. №. 9787 Սնդրիանդրեայ ճառք (Ոսկերեքան), թուղթ, 217 թերթ, նոտր,
ՌՃԶԴ (1735), Կ. Պօլիս: Նվեր է ստացված հալեպարնակ
Հովսեփ Տեռեյանից:
221. №. 9788 Յիշատակութիւն Պատմական... ժողովոց, թուղթ, 260 թերթ,
նոտր, ժԸ դար: Նվեր է ստացված հալեպարնակ Հովսեփ Տե-
ռեյանից:
222. №. 9789 Ժողովածու (հեքիմական և տոմարական), թուղթ, 47 թերթ,
նոտր, ժԸ—ժԹ դդ.: Նվեր է ստացված Պոլսարնակ Հակոբ
Աբրահամյանից:
223. №. 9790 Դիրք բժշկական արեւստին Ամիրդովլար Ամասիացոյ, թուղթ,
44 թերթ, նոտր, ժԸ դար: Նվեր է ստացված Սանֆրանցիս-
կոյարնակ Ալան Ենգոյանից:
224. №. 9791 Շարակնոց, թուղթ, 151 թերթ, բոլորագիր, ժԶ դար: Գնված է:
225. №. 9792 Աւետարան, թուղթ, 335 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Զաքարիա,
ԶԻԵ (1476 թ.), ի երկիրս Վարանդոյ, ի անապատս... Ոմանս:
Գնված է:
226. №. 9793 Մասն Յայսմատուրաց, թուղթ, 14 թերթ, բոլորագիր, ժԵ դար,
ստացող՝ Գրիգոր և այլք:
227. №. 9794 Մասն Յայսմատուրաց, թուղթ, 24 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝
Մկրտիչ գծող, ժԶ—ժԷ դդ.:
228. №. 9795 Ժողովածու, թուղթ, 35 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Մեսրոպ ար-
քեպիսկոպոս, 1872 թ.: Նվեր է ստացված Ֆիլադելֆիարնակ
Ղևոնդ Բաքալյանից:
- Բովանդակություն.— ա) Վասն առաջնորդանալոյ ումեմն
Դէկիրմանչի Օղլու ի Տիգրանակերտ յԱմիթ: բ) Ժամանակա-
գրութիւն (1732—1866): գ) Վարք Մկրտիչ Նաղաշի: դ) Յու-
դադս պատմութեան միոյ Քրթոյ անուն Թէմուր կոչեցելոյ...
ե) Պատմութիւն վարուց Աբրահամ պատրիարքի: զ) Քա-
ղուածք ի գրոց MICHAELIS LE GUIEN: է) Ի գրչակիր
մատենէ եմէքէ Զմմառեան վանուց: բ) Այլ և այլք:
229. №. 9796 Ժողովածու, թուղթ, 122 թերթ, նոտր, ժԷ—ժԸ դդ.:
- Բովանդակություն.— ա) Մամուլէի Անեցոյ հաւաքմունք ի
գրոց պատմագրաց... բ) [Մեկնութիւն նշանագրաց հայոց]:
գ) Մեկնութիւն նշանագրաց ալֆաբնից երրայեցոցն: դ) Բառք

- Գալիանոսի: Ե) Աշխարհացոյց կարդաւ: զ) Այս ԻԴ (24) գիրս լաթինացոյ այբուքեն է: Գնված է:
230. №. 9797 Գանձարան, թուղթ, 15 թերթ, բոլորագիր, ժէ դար:
231. №. 9798 Աւետարան, մագաղաթ, 302 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Նիկողայոս, ՌՃԳ (1654 թ.), Կաթայ: Գնված է:
232. №. 9799 Շարակնոց, մագաղաթ, 348 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Թաթևացի Միքայել, ՌՃԷ (1658 թ.), Կ. Պօլիս: Գնված է:
233. №. 9800 Խորհրդատետր, թուղթ, 37 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Ուսկուսարցի Սահակ երէց, ՌՃԽԶ (1697 թ.), Քիլի: Գնված է:
234. №. 9801* Ժողովածու, թուղթ, 262 թերթ, նոտր, ժէ դար:
Բնվանդակություն.— ա) Գրիգոր Տաթևացոյ Տեսութիւն ի բանն, որ ասե. «հոգի տեառն ի վերայ իմ օծող...»: բ) Յոհաննու Որոտնեցոյ Մեկնութիւնք: գ) Բժշկարան:
235. №. 9802 Բժշկարան, թուղթ, 118 թերթ, շղագիր, Սիմէօն Լօռու-Մէլիքեան, 1825 թ., Մոսկով:
236. №. 9803 Բժշկարան, թուղթ, 371 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
237. №. 9804 Ճառ աստուածաբանական, թուղթ, 44 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Պալատցի Յովհաննէս վրդ. Զուպուխճի Յարութիւնեան, 1843 թ. Կ. Պօլիս: Նվեր է ստացված հալեպաբնակ Հովսեփ Տետեյանից:
238. №. 9805 Տիեզերագումար երկրորդ ժողովն Նփեսոսի, թուղթ, 161 թերթ, նոտր, 1753 թ., Կ. Պօլիս:
239. №. 9806 Բառարան (արաբերեն-հայերեն), թուղթ, 48 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
240. №. 9807 Ճաշոց, մագաղաթ, 418 թերթ, բոլորագիր, գրիչ՝ Յակոբ դպիր, ՌՉԳ (1634 թ.), Կ. Պօլիս:
241. №. 9808 Քարոզգիրք (Յակոբ Նալեան), թուղթ, 134 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
242. №. 9809 Պատմութիւն հայոց Կիրակոս Գանձակեցոյ, թուղթ, 32 թերթ, նոտր, ժԸ—ժԹ դդ.:
243. №. 9810 Ժամանակագրական աղիւսակք (Յովհաննէս Տատեան), թուղթ, շղագիր, գրիչ՝ Յովհաննէս Տատեան, 1866:
244. №. 9811 Պատմութիւն հայոց Յովհաննէս Դրասխանակերտցոյ, թուղթ, 100 թերթ, նոտր, ժԸ—ժԹ դդ.:
245. №. 9812 Տօմար ի պատուելի Սիմէօնէ, թուղթ, 96 թերթ, նոտր, 1235 (1785 թ.):
246. №. 9813 Լուսաշաւիղ, թուղթ, 101 թերթ, նոտր, ժԹ դար, Կ. Պօլիս:
247. №. 9814 Պատմութիւն քաղաւորութեանն Քիմայի, թուղթ, նոտր, ՌՄԻ—ԻՄԽԷ (1771—1798), Կ. Պօլիս:
248. №. 9815 Դիրք հակառամարտութեան (Նէոփիտոս), թուղթ, 47 թերթ, նոտր, ժԸ դար, Կ. Պօլիս:
249. №. 9816 Լուսաշաւիղ, թուղթ, 100 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Գևորգ դպիր Կ. Պօլսեցի, 1834, Կ. Պօլիս:

* №№ 9801—9803 ձեռագրերը ստացված են ՀՍՍՌ ԳԱ բժշկության և բնագիտության պատմության սեկտորից:

250. №. 9817 Օրինակի հրահանգաց բարուց, թուղթ, 142 թերթ, շղագիր գրիչ՝ Յովհաննէս դպիր Տէր-Կարապետեան, 1824, Արմաշ:
251. №. 9818 Սահմանք և կանոնք առաքելական, թուղթ, 163 նոտր, գրիչ՝ Սիմէոն դպիր, ՌՃՀԷ (1728), ի նահանգն Ակնաձորոյ, ի գիւղն Կարուշոյ:
252. №. 9819 Դիրք նակատամարտութեան (նէոփիտոս), թուղթ, 102 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Գրիգոր Աւետիսեան, 1852, Կ. Պօլիս:
253. №. 9820 Դանձարան նամակաց (Գրիգոր Փեշտեմալճեան), թուղթ, 96 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յօհաննէս դպիր Զէնկիլերցի, 1831, Արմաշ:
254. №. 9821 Դանձարան նամակաց (Գրիգոր Փեշտեմալճեան), թուղթ, 122 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Գևորգ դպիր Կ. Պօլսեցի, ՌՄՁԲ (1833), Կ. Պօլիս:
255. №. 9822 Անգիտաց Անպէտ Ամիրդովլաթ Ամասիացոյ, թուղթ, 349 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յովհաննէս, Ժէ դար (1655—1680 թթ. ընթացքում), ի յոտն սբ. Մինասայ և սբ. Աստուածածնին:
256. №. 9823 Ժողովածու, թուղթ, 167 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Արրահամ վարդապետ Կ. Պօլսեցի, ՌՃՂԳ—ՌՃՂԴ (1744—1745 թթ.), Երուսաղէմ:
- Բովանդակութիւն.— ա) Բանք պիտանիք... ի կենդանեաց գրոց ի յԱրրահամ... վարդապետէ Կ. Պօլսեցոյ: բ) (Նորին) բանք ինչ ի վերայ սրբոյն Յովհաննու Մկրտչին: գ) Կտակ խաչելութեան Քի. այ. մերոյ...:
257. №. 9824 Քարոզգիրք, թուղթ, 505 թերթ, նոտր, ԺԹ դար:
258. №. 9825 Կերակուր Բանանայից, թուղթ, 58 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Ստեփաննոս քարտուղար Կ. Պօլսեցի, ՌՄԸ (1759), Կ. Պօլիս:
259. №. 9826 Ժողովածու, թուղթ, 272 թերթ, նոտր, և բոլորգիր, գրիչ՝ Գրիգոր վրդ., ՌՄՁ (1607)-ից առաջ, Կեսարիայ:
- Բովանդակութիւն.— ա) Վերհայեցումն խորհրդոյ աղաթից... ի խնդրոյ Ստեփաննոսի և Վարդանայ աշակերտի գրոց: բ) Մովսէսի քերթողահարն Յաղագս քերականութեան: գ) Վարդան Բարձրաբերդոյ ոգեալ բան: դ) Հերմեա եռամեծի առ Ասկիլպիայ սահմանք: ե) Վերլուծական բնախօսութիւն Վարդանայ: զ) Թէոփնեա Պղատոնականի յաղագս ճարտասանական կրթութեանց: է) Քարոզք: ը) Բանք ողբերգականք վասն մահուան [Գրիգորի] յՈւրհայեցոյ... ասացեալ աշակերտէ նորին... Գրիգորի Կեսարացոյ:
260. №. 9827 Ժողովածու, թուղթ, 116 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Մարտիրոս Սարկաւազ, ՌՄԼԶ (1787), Իսկիւտար:
- Բովանդակութիւն.— ա) Սիմէոնի Մաղիստրոսի Սեթեան Անտիոքացոյ Յաղագս զօրութեանց կերելեաց: բ) Նորին՝ համառօտ քաղուածու զարմանալի խորհրդոց: գ) Գրիգոր Նիսացոյ Յաղագս կազմութեան մարդոյն: զ) Այս է ի գրոցն Գրիգորի Մաղիստրոսի. «Եւ արդ որպէս ունի սերմ յիւրաքանչիւր անդամոց...»: ե) Պապ զինչ է, ի յունականէն ի մեզ փոխեցաւ ի Գէորգ դպրէ... Տէր-Յօհաննիսեան:

261. №. 9828 Մաշտոց, թուղթ, 176 թերթ, բոլորգիր և նոտր, գրիչ՝ Յոհան Լրէց, ՌՃԾ (1701 թ.), Ակն:
262. №. 9829 Մաշտոց, թուղթ, 237 թերթ, բոլորգիր և նոտր, ժէ դար:
263. №. 9830 Ժողովածու, թուղթ, 104 թերթ, նոտր, ժէ—ժԸ դդ.:
Բովանդակություն.— ա) Յիշատակ սրբոց հայրապետացն, որք ժողովեցան ի Կ. Պօլիս ընդգեմ հոգեմարտին Մակեդոնի: բ) Մովսէսի և Դաւթի հարցմունք ընդ երկարնակսն: գ) Հաւաքումն բանից սրբոց երանելեաց հարցն մերոց յաղագս մարդեղութեան բանին աստծոյ: դ) Յաղագս շարականաց, թէ ոյր է ասացեալ: ե) Ստեփաննոսի Սիւնեաց եպիսկոպոսի՝ Ասա հերետիկոս:
264. №. 9831 Վարժութիւն բարոյք խոստովանութեան, թուղթ, նոտր, 61 թերթ, ժԹ դար:
265. №. 9832 Ժողովածու, թուղթ, 38 թերթ, նոտր և բոլորգիր, ՌՃԾԴ (1705)-ից առաջ:
Բովանդակություն.— ա) Ուղեգրութիւն Սարգիս արեղայի (1591—1592 թթ.): բ) Պատմութիւն Թամուրանկայ (Թովմայի Մեծոփեցոյ): գ) Քի պատմութենէ ի ժամանակին մի ասի, թէ Ղալաթան այր մի աղքատացաւ և արտ մի ունէր վաճառեաց և այլ ոմն գնեաց դարտն զայն...»: դ) Ի ժամանակադրութենէ Յակոբայ քահանայի (1021—1029 թթ.): ե) Ի հարանց վարուց հաւաք բանք. «Ասէր հայրն Արսէն, եթէ կոյս որչափ կա ի տան հար իւրոյ...»:
266. №. 9833 Բառարան, (հայերէնից լատիններէն), թուղթ, 178 թերթ, շղագիր, ժԹ դար:
267. №. 9834 Տաղարան, թուղթ, 39 թերթ, նոտր, ժԸ դար:
268. №. 9835 Աստղաբաշխութիւն, թուղթ, 238 թերթ, նոտր, ժէ դար, լրացված ժԹ դարում Հայրապետ գրչի ձեռքով:
269. №. 9836 Վասն ասպաշխարութեան, թուղթ, 18 թերթ, նոտր, ժԹ դար:
270. №. 9837 Ռժշկարան (Ամիրդովլաթ, Գալիանոս, Ասար Սեբաստացի, Քաֆայի հարիմ և այլն), թուղթ, 428 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Ազարիա դպիր, ՌՃԻԵ (1676): Գնված է:
271. №. 9838 Ժողովածու, մագաղաթ, 249 թերթ, բոլորգիր:
Բովանդակություն.— ա) Շարակնոց, Ուեթ (1193 թ.) երուադէմ: բ) Խաղզիրք, Ուեթ (1193 թ.), երուադէմ: գ) Տանացոյց և աւետարանացոյց, գրիչ՝ Կարապետ երեց, ՋՀԵ (1526 թ.), ի յանապատս ս. Խաչիկ հարս: Գնված է:
272. №. 9839 Կարգաւորութիւն հասարակաց աղօթից, թուղթ, 90 թերթ, բոլորգիր, ժԸ դար: Գնված է:
273. №. 9840 Նրգարան ի Գրիգորէ Կանպանեանէ, թուղթ, 36 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յարութիւն Դավթեան, 1767 թ. Աստրախան: Գնված է:
274. №. 9841 Աւետարան, թուղթ, 295 թերթ, բոլորգիր, գրիչ՝ Վարդան, ծաղկող՝ Մկրտիչ, կազմող՝ Փիլիպոս, ստացող՝ Թոմայ, ՋԱ (1452), Աղթամա՝:

275. №. 9842* Ժողովածու, թուղթ, 142 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Աղեքսանդր Մխիթարեան, 1897:
 Բովանդակություն.— ա) Վահան հաւատոյ... Միքայէլ վրդ. Չամչեան: բ) Թուղթ... Միքայէլ վարդապետ Չամչեան... Վասն գողութեան «Վահան հաւատոյ»... մատենին: գ) Թարգմանութիւն արդար վճռոյ Պիոսի է. պապին... վասն «Վահան հաւատոյ»... մատենին: դ) Յայտարարութիւն ողջամիտ դաւանութեան... ի հայր Պօղոս վարդապետէ Թնկրեան: ե) Թուղթ հայր Չամչեան առ միաբան վարդապետն իւրեանց եօթեքին...: զ) Օրինակ թղթոյն Յովհաննէս վարդապետին Զօհրապեան... առ ազգականս իւր ի Փարիզու...: է) Պատմութիւն անցից գեռնաշարժին ի Հայաստան աշխարհ ի 1840 ամի... ի Յովհաննէս Շահխաթունեանցէ:
276. №. 9842 Ժողովածու, թուղթ, 97 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Սիմօն դպիր, 1828, Կարին:
 Բովանդակություն.— ա) Շարունակութիւն կամ հաստատութիւն յառաջագոյն գրեալ մերում տեսարանի, կամ յայտնի ապացոյց նոր հերձուածող լինելոյ վերապատուելի հայր Միքայէլ Չամչեանց և բոլոր միաբանութեան իւրոյ: բ) Յայտարարութիւն ողջամիտ դաւանութեան. ի հայր Պօղոս վարդապետէ Թնկրեան: գ) Մանուէլ վարդապետ Գիւմրիւշխանեցոյ Առ արդարադատ ընթերցողս նենգեալ մատենի... հայր Միքայէլ Չամչեանց:
277. №. 9844 Բժշկարան, թուղթ, 301 թերթ, նոտր, ժէ դար:
 Բովանդակություն.— ա) [Վասն տաք և հով ցաւոց Քաֆայի հաքիմի ընտիր իմաստնոյ]: բ) Ախրապատին Ամիրդովլաթ Ամասեցոյ: գ) Դեղատոմսեր: Նվեր է ստացված ակադեմիկոս Լևոն Հովհաննիսյանից:
278. №. 9845 Բժշկարան, թուղթ, 152 թերթ, նոտրգիր և բոլորգիր, գրիչ՝ Սիմէօն, ՌՃԺԱ (1662)—1240 (1791).
 Բովանդակություն.— ա) Աբու-Սալիդ, Յաղագս կազմութեան մարդոյն...: բ) Բժշկարան... լաւ և յընտիր յօրինակէ լատինացւոց և ֆրանկաց: գ) Դեղերու զօրութիւն Ամիրդովլաթ Ամասեցոյ: դ) Դեղատոմսեր: ե) Հայրեն. «Աւաղ մեղ հայիլ պիտի...»: Նվեր է ստացված ակադեմիկոս Լ. Հովհաննիսյանից:
279. №. 9846 Ժողովածու, թուղթ, 49 թերթ, բոլորգիր և շղագիր, գրիչ՝ Նիկողայոս Գրիգորեան, 1853, Արդաշահ գյուղ:
 Բովանդակություն.— ա) Կրթութիւն աւետարանական: բ) Քրիստոնէական վարդապետութիւն: գ) Կրօնական գանազան տաղեր: դ) Տաղ վարդի. «Առաւօտեան քաղցր և անուշ հովերէն...»: ե) Տաղ վարդի. «Երդնումն արեւդ արքայական...»: զ) Տաղ ուրախութեան. «Արի իմ քաղցրիկ ազաւնի...»: է) Տաղ բուրբուլի. «Բուրբուլն ասաց գէս մի գնար եաղի կայ, դուն չես գիտեր իմ սրտումն դաղի կայ...»: Գնված է:

* №. 9842—9843 ձեռագրերը պատկանել են Աղեքսանդր Մխիթարյանին նվեր են ստացված նրա ազգական Կարապետ Դուրգարյանից:

280. №. 9847 Համառոտութիւն աստուածաբանութեանն տեառն Լուդովիկոսի Հաբերքի վարդապետի սրբոյ մակացութեան Փարիզու, թուղթ, 180 թերթ, նոտր, հետին ստացող՝ Տէր Գրիգոր Խաչատրեան, ԺԸ դար: Գնված է:
281. №. 9848 Գիրք աղօթից յոր կոչի նվերեմ խորի, թուղթ, 34 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Առաքել քահանայ Ստեփանեան, ՌՅԺԷ (1868): Աղանատուն գեղջ: Նվեր է ստացված Ապարանի շրջանի Մուլքի գյուղի բնակիչ Կարապետ Ներսեսի Ղազարյանից:
282. №. 9849 Շարակնոց, թուղթ, 323 թերթ, նոտր, գրիչ՝ Յարութիւն դպիր, ՌՂԼԳ (1684), Ըստամպօլ: Գնված է:
283. №. 9850 Աւետարան, մագաղաթ, 244 թերթ, բոլորգիր, գրիչ՝ Տիրատուր, ՌՂԸ (1649), Կ. Պօլիս: Նվեր է ստացված Շավարշ քահանայ Պալըմյանից (Կ. Պոլիս):
284. №. 9851 Վանան ուղղափառութեան (հատոր Բ), թուղթ, 140 թերթ, նոտր, ԺԸ դար: Նվեր է ստացված հալեպաբնակ Հովսեփ Դեղեյանից:
285. №. 9852 Հայելի ազդեցութեան... առ ի զգաստութիւն... Սրմախէշ Մանուէլի... թուղթ, 163 թերթ, նոտր, ՌՄԼ (1781): Գնված է:
286. №. 9853 Յաղագս խորհրդոյ ապաշխարութեան, թուղթ, 209 թերթ, շղագիր, ԺԹ դար: Գնված է:
287. №. 9854 Շարակնոց, թուղթ, 143 թերթ, բոլորագիր, ԺԸ դար: Գնված է:
288. №. 9855 Ամացոյց (աստղաբաշխական սարք), շրջանաձև ստվարաթուղթ, 1 թերթ (գրված երկու երեսի վրա), նոտր, ԺԷ—ԺԸ դարեր: Բաժանված է 18 շրջանների, 6 շրջանում տրված են հայոց, հունաց և լատինացիոց վերագիրները, իսկ մյուսներում ամիսները՝ սկսելով մարտից:
289. №. 9856 Տեկաբանութիւն կամ փղորայ Հայաստանի Ստեփաննոսի Նահրիմանեանց Տփխիսեցոյ, թուղթ, 428 թերթ, շղագիր, գրիչ՝ Ստեփաննոս Շահրիմանեանց (*), ՌՄԿԷ (1818), Տրփխիս: Նվեր է ստացված ՀՍՍՌ ԳԱ Բժշկութեան և բիոլոգիայի պատմության սեկտորից:
290. №. 9857 Ժողովածու, մագաղաթ և թուղթ, 273 թերթ, բոլորգիր և նոտր, գրիչ՝ ա) Մարութայ, բ) Տէր Փիլիպոս, ա) ՌՃԻԳ (1674), բ) ՌՃԽԷ (1698), ա) Սր. Ստեփաննոս Նախավկայ, բ) Տփխիս:
- Բովանդակություն.— ա) Նախերգանք քարոզից: բ) Հեքիմարան: գ) Աստղաբաշխութիւն: դ) Կանոնգիրք: ե) Յառաջաբանութիւն և հաւաքումն սրբոց առաքինութեանց: զ) Պատմութիւն ի պէտս քարոզութեան առ ի պատրաստ ի ձեռս ունելով: է) Թիւք արտաքին գրոց թէ ովք են ասացեալք: ը) Կարգ և թիւ թագաւորաց հայոց Մարտիրոսի Ղրիմեցոյ: թ) Պատմութիւն Ղրիմայ Մարտիրոսի Ղրիմեցոյ: ժ) Նրգ վասն շարականի Առաքել վարդապետէ: ժա) Կարապետ վարդապետի մեծի ասացեալ խրատ պիտանի մանկանց եկեղեցոյ: Գնված:

Օ. ԵԳԱՆՅԱՆ, Տ. ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ

НОВЫЕ ПОСТУПЛЕНИЯ В ФОНД АРМЯНСКИХ РУКОПИСЕЙ
МАТЕНАДАРАНА В 1956—1959 ГГ.

Резюме

За последние четыре года, с 1-го января 1956 г. по 31-ое декабря 1959 г., фонд армянских рукописей Матенадарана (Научно-исследовательского института древних рукописей при Совете Министров Армянской ССР) пополнился 290 рукописями. В статье, после пояснительного вводного слова, дается краткое описание всех этих рукописей.